
Metodika ekonomicky oprávněných nákladů pro zajištění bezpečného, spolehlivého a efektivního výkonu licencované činnosti

1 Úvod

Energetický regulační úřad (dále jen ERÚ) byl zřízen jako správní úřad pro výkon regulace v energetice zákonem č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. V § 17 odst. 6 písm. d) tohoto zákona je ERÚ dána pravomoc rozhodovat o regulaci cen podle zákona o cenách. V § 17 odst. 11 zákona se stanoví, že ERÚ reguluje ceny za přenos elektřiny a distribuci elektřiny, za systémové služby, ceny za přepravu plynu, distribuci plynu, ceny za činnosti operátora trhu a ceny elektřiny a plynu dodavatele poslední instance. Podle § 19a energetického zákona ERÚ postupuje při regulaci cen tak, aby stanovené ceny pokrývaly účelně vynaložené náklady na zajištění spolehlivého, bezpečného a efektivního výkonu licencované činnosti, dále odpisy a přiměřený zisk zajišťující návratnost realizovaných investic do zařízení sloužících k výkonu licencované činnosti.

Jednou z důležitých složek regulované ceny za přepravu a distribuci plynu, přenos a distribuci elektřiny a služby operátora trhu jsou ekonomicky oprávněné náklady. Cílem Metodiky stanovení ekonomicky oprávněných nákladů pro zajištění bezpečného, spolehlivého a efektivního výkonu licencované činnosti (dále jen Metodika) je stanovit obecná pravidla, která budou závazná pro regulované subjekty.

2 Právní předpisy

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/73/ES ze dne 13. července 2009 o společných pravidlech pro vnitřní trh se zemním plynem a o zrušení směrnice 2003/55/ES,

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/72/ES ze dne 13. července 2009 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou a o zrušení směrnice 2003/54/ES,

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 713/2009, ze dne 13. července 2009, kterým se zřizuje Agentura pro spolupráci energetických regulačních orgánů,

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) 714/2009, ze dne 13. července 2009, o podmínkách přístupu do sítě pro přeshraniční obchod s elektřinou,

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 715/2009, ze dne 13. července 2009 o podmínkách přístupu k plynárenským přepravním soustavám,

Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a výkonu státní správy v energetických odvětvích a změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“),

Zákon č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů,

Zákon č. 265/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky v oblasti cen, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů,

Zákon č. 183/2006 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů,

Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů,

Vyhláška č. 436/2013 Sb., o způsobu regulace cen a postupech pro regulaci cen v elektroenergetice a teplárenství, ve znění pozdějších předpisů,

Vyhláška č. 195/2014 Sb., o způsobu regulace cen a postupech pro regulaci cen v plynárenství,

Vyhláška č. 500/2002 Sb., k provedení zákona o účetnictví pro podnikatele účtující v podvojném účetnictví, ve znění pozdějších předpisů,

Vyhláška č. 450/2009 Sb., kterou se provádí zákon o cenách, ve znění pozdějších předpisů,

Vyhláška Ministerstva práce a sociálních věcí o výši stravného při tuzemských služebních cestách,

Vyhláška Ministerstva financí o výši stravného a kapesného při zahraničních pracovních cestách,

České účetní standardy pro podnikatele.

Příslušné předpisy Evropské unie byly zapracovány do zákona č. 458/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Zákon upravuje podmínky podnikání a výkon státní správy v energetických odvětvích, kterými jsou elektroenergetika, plynárenství, teplárenství, jakož i práva a povinnosti fyzických a právnických osob s tím spojené.

Energetický regulační úřad byl zřízen 1. ledna 2001 zákonem č. 458/2000 Sb., ze dne 28. listopadu 2000 (Energetickým zákonem) a jeho působnost je vymezena zejména § 17 v odstavci 3 až 5:

- Při výkonu působnosti postupuje Energetický regulační úřad nezávisle a řídí se pouze zákony a ostatními právními předpisy. Energetický regulační úřad nesmí při výkonu své působnosti přijímat ani vyžadovat pokyny od prezidenta republiky, Parlamentu České republiky, vlády ani od jakéhokoliv jiného orgánu výkonné moci nebo fyzické nebo právnické osoby. Energetický regulační úřad postupuje tak, aby byla zajištěna transparentnost a předvídatelnost výkonu jeho pravomocí.
- Energetický regulační úřad zejména chrání oprávněné zájmy zákazníků a spotřebitelů v energetických odvětvích. V působnosti Energetického regulačního úřadu je regulace cen, podpora hospodářské soutěže v energetických odvětvích, výkon dohledu nad trhy v energetických odvětvích, podpora využívání obnovitelných a druhotných zdrojů energie, podpora kombinované výroby elektřiny a tepla, podpora biometanu, podpora decentrální výroby elektřiny a ochrana zájmů zákazníků a spotřebitelů s cílem uspokojení všech přiměřených požadavků na dodávku energií a ochrana oprávněných zájmů držitelů licencí, jejichž činnost podléhá regulaci. Energetický regulační úřad vykonává působnost regulačního úřadu a dotčeného orgánu a je příslušným orgánem podle Nařízení

o podmínkách přístupu do sítě pro přeshraniční obchod s elektřinou a Nařízení o podmínkách přístupu k plynárenským přepravním soustavám a regulačním orgánem podle Nařízení o opatřeních na zajištění bezpečnosti dodávek zemního plynu.

- Energetický regulační úřad v mezích své působnosti podporuje rozvoj vnitřního trhu s elektřinou a plynem v rámci Evropské unie a rozvoj regionálních trhů s energií, ve spolupráci s regulačními orgány dalších členských států podporuje koordinované přidělování přeshraničních kapacit, koordinaci tvorby pravidel provozování přenosových soustav v elektroenergetice a přepravních soustav v plynárenství.

Cenovou regulaci ERÚ provádí prostřednictvím stanovení regulačního vzorce a cen za regulované činnosti, které zveřejňuje v cenových rozhodnutích, publikovaných v Energetickém regulačním věstníku. Za účelem zkvalitnění kontroly nákladů zahrnutých do regulovaných cen, ERÚ vytvořil Metodiku. Cílem je definice ekonomicky oprávněných nákladů, které vstupují do výpočtu cen a poplatků za přenos elektřiny, přepravu plynu, distribuci plynu, elektřiny a za služby operátora trhu.

3 Vysvětlení pojmů

Regulace cen	stanovení cen cenovými orgány (zákon o cenách).
Cena obvyklá	cena sjednávaná mezi prodávajícími a kupujícími, kteří jsou na daném trhu na sobě navzájem ekonomicky, kapitálově a personálně nezávislí (zákon o cenách).
Náklady	vstupy hospodářských prostředků a práce do hospodářského procesu za určité období, které jsou obvykle spojené se souběžným nebo budoucím výdejem peněz (obecná definice).
Ekonomicky oprávněné náklady	náklady pořízení odpovídajícího množství přímého materiálu, mzdové a ostatní osobní náklady, technologicky nezbytné ostatní přímé a nepřímé náklady a náklady oběhu (podle zákona o cenách). Pro účely této metodiky se těmito náklady rozumí účelně vynaložené náklady pokrývající zajištění spolehlivého, bezpečného a efektivního výkonu licencované činnosti.
Výnosy	peněžní částky, které podnik získal z veškerých svých hospodářských činností za určité období, bez ohledu na to, zda v období došlo k úhradě (obecná definice).
Zisk	rozdíl mezi náklady a výnosy hospodářské činnosti za určité období (obecná definice).
Přiměřený zisk	zisk spojený s výrobou a prodejem daného zboží odpovídající obvyklému zisku dlouhodobě dosahovanému při srovnatelné ekonomické činnosti, který zajišťuje přiměřenou návratnost použitého kapitálu v přiměřeném časovém období (zákon o cenách).

Výkaz zisku a ztrát

ukazuje, jakého hospodářského výsledku dosáhla společnost za sledované období. Náplň výkazu zisku a ztrát pro podnikatele je definována ve vyhlášce č. 500/2002 Sb., k provedení zákona o účetnictví pro podnikatele účtující v podvojném účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

4 Druhy nákladů

Metodika ekonomicky oprávněných nákladů člení náklady na skupiny:

- **provozní náklady,**
- **finanční náklady,**
- **mimořádné náklady,**
- **daně z příjmů.**

Skupiny nákladů jsou shodné s členěním nákladů ve výkazu zisku a ztrát. Všechny ekonomicky oprávněné náklady budou primárně posuzovány podle následujících všeobecných podmínek, které musí být splněny vždy a současně při vynakládání ekonomicky oprávněných nákladů:

- **Účelnost** – vynaložení nákladů, které souvisí s licencovanou činností podléhající regulaci a zajistí optimální míru dosažení cílů při plnění stanovených úkolů.
- **Efektivnost** – použití prostředků, kterými se dosáhne nejvýše možného rozsahu, kvality a přínosu plněných úkolů ve srovnání s objemem prostředků vynaložených na jejich plnění.
- **Hospodárnost** – použití prostředků k zajištění stanovených úkolů s co nejnižším vynaložením těchto prostředků, a to při dodržení odpovídající kvality plněných úkolů.
- **Identifikatelnost a prokazatelnost** – se rozumí, že vynaložené náklady musí být doloženy v rámci zákonných povinností a interních předpisů regulovaných subjektů.

Toto platí zejména pro všechny náklady, které nejsou mezi vyjmenovanými ekonomicky oprávněnými náklady této metodiky.

4.1 Provozní náklady

Provozní náklady jsou náklady na zajištění běžné podnikatelské činnosti, které se pravidelně opakují a které souvisejí s předmětem podnikání. Provozní náklady se dále člení na:

- spotřebované nákupy,
- služby v členění:
  - oprava a údržba,
  - cestovné,
  - náklady na reprezentaci,
  - ostatní služby,
- mzdové náklady,
- daně a poplatky,
- jiné provozní náklady,

- odpisy, rezervy a opravné položky.

4.1.1 Spotřebované nákupy

Spotřebované nákupy představují náklady na materiál, nákup pohonných hmot, energií, prodané zboží, spotřebované nákupy a spotřebu ostatních neskladovatelných dodávek.

Ekonomicky oprávněnými náklady jsou:

- náklady na kancelářský materiál a odbornou literaturu, související s licencovanou činností podléhající regulaci cen,
- náklady na drobné reklamní předměty v hodnotě do 500,- Kč bez DPH, které nepodléhají spotřební dani,
- náklady na hygienické potřeby,
- náklady na nákup ochranných pomůcek podle předpisů BOZP,
- náklady na pořízení drobného hmotného majetku,
- náklady na nákup pohonných hmot pro potřeby služebních jízd,
- náklady na spotřebu elektrické energie,
- náklady na spotřebu vody,
- náklady na spotřebu tepla,
- náklady na vlastní spotřebu zemního plynu,
- náklady na materiál na opravy a údržbu,
- náklady na nákup měřících přístrojů (plynoměry a elektroměry),
- náklady na krytí ztrát a vlastní technologickou spotřebu ve výši povolené ERÚ v oblasti plynárenství.

Spotřebované nákupy bude ERÚ posuzovat z hlediska přiměřenosti výše vynaložených nákladů a to zejména pokud spotřebované nákupy nebudou vybrány prostřednictvím výběrového řízení.

Postup při vykazování nákladových položek, které v sobě obsahují ekonomicky oprávněné a neoprávněné náklady a nelze je účetně rozdělit bude následující:

Od celkových nákladů budou odečteny výnosy za ekonomicky neoprávněné náklady (např. náklady na spotřebované pohonné hmoty budou sníženy o výnosy z vyúčtování za soukromé jízdy).

Ekonomicky oprávněnými náklady nejsou:

- náklady na denní tisk a časopisy, které nejsou svým odborným zaměřením určeny pro regulovaný subjekt,
- nákup nápojů a náplní do kávovarů, nápojových automatů apod., pokud nesplňují podmínky pro poskytování ochranných nápojů podle Nařízení vlády č. 361/2007 Sb., ve znění pozdějších předpisů,
- náklady spojené s vydáváním vlastního časopisu regulovaného subjektu,
- náklady na pohonné hmoty pro soukromé účely,
- náklady na ztráty a vlastní technologickou spotřebu převyšující limit povolený ERÚ v oblasti plynárenství.

4.1.2 Služby

Náklady na služby představují zejména náklady na opravy a údržbu, na reprezentaci, na nákup drobného nehmotného majetku, na konzultační a poradenské služby, na cestovné apod.

4.1.2.1 Opravy a údržba

Náklady na opravy dlouhodobého hmotného majetku se rozumí náklady na opravy, které odstraňují účinky částečného fyzického opotřebení nebo poškození za účelem uvedení do předchozího nebo provozuschopného stavu. Náklady na údržbu dlouhodobého hmotného majetku jsou soustavnou činností, kterou se zpomaluje fyzické opotřebení, předchází se poruchám a odstraňují se drobnější závady.

Ekonomicky oprávněné náklady jsou jen ty náklady, které byly vynaloženy na opravu a údržbu dlouhodobého hmotného majetku, který je ve vlastnictví regulovaného subjektu nebo pronajat na základě nájemní smlouvy a využívá se pouze k regulované činnosti. V případě, že dlouhodobý hmotný majetek je využíván i k jiné než regulované činnosti, je nutno náklady na opravu a údržbu krátit. Náklady se krátí v poměru, jak je využíván dlouhodobý majetek k regulované činnosti a jak je využíván k ostatním činnostem.

Ekonomicky oprávněnými náklady nejsou:

- Náklady na opravu a údržbu dlouhodobého hmotného majetku, který neslouží k licencované činnosti, podléhající regulaci cen.

4.1.2.2 Cestovné

Náklady na cestovné se rozumí jízdní výdaje, výdaje na ubytování, stravné, kapesné u zahraničních pracovních cest a nutné vedlejší výdaje. Náhrady cestovních výdajů mohou být poskytnuty jen zaměstnancům v pracovním poměru podle zákoníku práce a zaměstnancům činným na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr, pokud je to takto ve smlouvě dohodnuto.

Ekonomicky oprávněnými náklady jsou:

- nákup pohonných hmot v prokázané výši,
- nákup vlakových a autobusových jízdenek a jízdenek na místní hromadnou dopravu,
- vedlejší náklady jako jsou parkovné a dálniční poplatky.

Ekonomicky oprávněnými náklady nejsou:

- stravné při tuzemských pracovních cestách nad výši, která je určena každoročně vyhláškou Ministerstva práce a sociálních věcí,
- stravné a kapesné při zahraničních pracovních cestách nad výši, která je každoročně určena vyhláškou Ministerstva financí,
- náklady na ubytování v průběhu služebních cest nad výši 2.500,- Kč za osobu a den v tuzemsku a nad výši 250 EUR na osobu a den v zahraničí,
- hodnota letenek nad hodnotu v ekonomické třídě.

4.1.2.3 Náklady na reprezentaci

Náklady na reprezentaci se rozumí náklady na pohoštění, občerstvení a dary.

Náklady na reprezentaci nejsou za žádných podmínek ekonomicky oprávněnými náklady.

4.1.2.4 Ostatní služby

Náklady na ostatní služby se rozumí náklady na nákup drobného nehmotného majetku, poštovné, náklady na telefony, rozhlas, inzerci, reklamu, úklid, poradenské a právnické služby, vzdělávání, vodné a stočné, odvoz odpadu, nájemné, služby auditora, služby IT, členské poplatky a leasing.

Ekonomicky oprávněné náklady jsou:

- náklady na poštovné, telefon, rozhlas a televizi,
- náklady na vodné a stočné,
- náklady na odvoz odpadu,
- náklady na ostrahu,
- náklady na úklid,
- náklady na odečty měřidel,
- náklady spojené s vystavením faktur,
- náklady na nájemné nemovitých věcí do výše ceny obvyklé v místě nájmu (obvyklá cena se zjistí porovnáním cen na realitním trhu v dané lokalitě),
- náklady na nájemné movitých věcí do výše ceny obvyklé,
- náklady na nájemné plynárenských zařízení dle přílohy č. 4 vyhlášky č. 195/2014 Sb., o způsobu regulace cen a postupech pro regulaci cen v plynárenství,
- náklady na školení, která jsou stanovena zákonnými předpisy a školení, která jsou nezbytná pro vykonávání licencované činnosti. Součástí nákladů na školení není doprovodný program, který nesouvisí s licencovanou činností,
- náklady na reklamu dle § 25 odst.11 písm. h a § 59 odst. 8 písm. y) zákona č. 458/2000
- náklady na členství v odborných komorách, organizacích a společnostech, které je povinné ze zákona,
- náklady na služby auditora a daňového poradce,
- náklady na nákup drobného nehmotného majetku,
- náklady na služby informačního systému
- náklady na konzultační a poradenské služby, které jsou v rámci licencované činnosti podléhající regulaci cen nezbytné a nelze je zajistit vlastními zaměstnanci,
- náklady na právní služby, které nelze zajistit vlastními zaměstnanci,
- náklady spojené s odhalováním neoprávněného odběru plynu a elektřiny,

Náklady v případě služeb telefonních, konzultačních, právních, daňového poradce, auditora a informačního systému budou ERÚ posuzovány z hlediska přiměřenosti výše vynaložených nákladů a to zejména pokud služby nebudou vybrány prostřednictvím výběrového řízení...

Postup při vykazování nákladových položek, které v sobě obsahují ekonomicky oprávněné a neoprávněné náklady a nelze je účetně rozdělit bude následující:

Od celkových nákladů budou odečteny výnosy za ekonomicky neoprávněné náklady (např. od celkových nákladů, souvisejících se sídlem firmy nebo provozovnou, se odečtou výnosy za pronájem nebytového prostoru jiné společnosti).

Ekonomicky oprávněnými náklady nejsou:

- náklady na finanční leasing,
- náklady na jazykové kurzy pro zaměstnance, kteří prokazatelně nezastupují regulované subjekty v mezinárodních institucích a prokazatelně pravidelně nekomunikují se zahraničními obchodními partnery,
- náklady na studium na středních školách, vysokých školách a manažerská studia,

4.1.3 Osobní náklady

Osobními náklady jsou mzdové náklady, odměny členů orgánů společnosti, odvody sociálního a zdravotního pojištění, zákonné sociální náklady a ostatní sociální náklady.

Ekonomicky oprávněné náklady jsou:

- mzdové náklady až do výše průměrné mzdy, vykazované regulovaným subjektem za roky 2012 a 2013, přepočtené na počet zaměstnanců.
- náklady na odměny členů statutárních orgánů,
- odvody zákonného sociálního a zdravotního pojištění ze mzdových nákladů, v povolené výši,
- zákonné pojištění pro případ úrazu nebo úmrtí zaměstnance,
- náklady vynaložené na stravování zaměstnanců do výše 55 % příspěvku. Výše příspěvku na jednu stravenku nesmí překročit výši 70 % stravného při tuzemských pracovních cestách, které je každoročně určeno příslušnou vyhláškou Ministerstva práce a sociálních věcí,
- náklady na provoz vlastního stravovacího zařízení s výjimkou ceny potravin.

Ekonomicky oprávněné náklady nejsou:

- odstupné vyplacené nad rámec zákoníku práce
- odstupné vyplacené na základě konkurenční doložky nad výši součinu počtu měsíců zákazu konkurence a průměrné měsíční mzdy zaměstnance,
- náklady na veškeré benefity, poskytované zaměstnancům regulovaného subjektu jako např. příspěvky na penzijní připojištění, stavební spoření, dovolenou, odměny při životním jubileu apod.

4.1.4 Daně a poplatky

Náklady na daně a poplatky jsou především daň silniční, daň z nemovité věci, spotřební daň, daň z převodu nemovitosti, nákup kolků, správní poplatky, dálniční známky, soudní poplatky a poplatky za ověřování.

Ekonomicky oprávněnými náklady jsou:

- všechny náklady této účtové skupiny.

4.1.5 Jiné provozní náklady

K jiným provozním nákladům patří náklady na poskytnuté dary, smluvní pokuty, ostatní pokuty, zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku, manka a škody, odpis pohledávky a prodej materiálu.

Ekonomicky oprávněnými náklady jsou:

- náklady na věcná břemena, ve výši obvyklé pro konkrétní lokalitu,
- náklady na pojistné majetku a odpovědnosti, související s licencovanou činností podléhající regulaci cen,
- odpis pohledávek,
- náhrady za škody, které byly způsobeny neznámým pachatelem (na základě šetření policie) snížené o případné výnosy z pojistného plnění,
- škody z provozní činnosti dle ustanovení § 25 a § 59 energetického zákona snížené o případné výnosy z pojištění plnění,
- jiné provozní náklady související s licencovanou činností podléhající regulaci cen.

Ekonomicky oprávněnými náklady nejsou:

- zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku,
- náklady na prodej materiálu,
- náklady na pojištění odpovědnosti členů statutárních orgánů,
- smluvní pokuty, pokuty a penále,
- náklady na poskytnuté dary,
- manka a škody způsobené vlastními zaměstnanci, které nespádají pod ustanovení § 25 a § 59 energetického zákona,
- náklady na vyúčtování neoprávněného odběru plynu.

4.1.6 Odpisy, rezervy, a opravné položky

Mezi provozní náklady patří také náklady na odpisy dlouhodobého majetku, náklady na tvorbu a rozpouštění rezerv a náklady na tvorbu a rozpouštění opravných položek. Náklady na odpisy dlouhodobého majetku budou zahrnovány do ekonomicky oprávněných nákladů podle Metodiky regulace IV. regulačního období.

Ekonomicky oprávněnými náklady nejsou:

- náklady na tvorbu a rozpouštění účetních a zákonných rezerv,
- náklady na tvorbu a rozpouštění účetních a daňových opravných položek k pohledávkám,
- náklady na tvorbu a rozpouštění účetních opravných položek k ostatním aktivům.

4.2 Finanční náklady

Finanční náklady představují finanční operace uskutečněné regulovaným subjektem. Finančními náklady jsou náklady na vedení bankovního účtu, úroky z úvěru, náklady na prodané cenné papíry a vklady, kurzové ztráty a bankovní poplatky.

Ekonomicky oprávněnými náklady jsou:

- náklady za vedení bankovního účtu, který slouží k vkladům a výdajům, vyplývající z regulované činnosti,
- bankovní poplatky za platby související s regulovanou činností.

Účelně vynaloženými náklady nejsou:

- všechny ostatní finanční náklady.

4.3 Mimořádné náklady

Jsou náklady z operací zcela mimořádných vzhledem k běžné činnosti účetní jednotky, jako i náklady z mimořádných událostí nahodile se vyskytujících. Jedná se především o změny způsobu ocenění majetku a závazků, mimořádné škody a o opravy nákladů minulých období.

Mimořádné náklady nejsou ekonomicky oprávněnými náklady.

V případě výskytu odůvodněných mimořádných nákladů (jako např. mimořádné škody), ERÚ povolí tyto zahrnout do nákladů na licencovanou činnost podléhající regulaci cen na základě žádostí regulovaného subjektu.

4.4 Daně z příjmů

V účtové skupině daně z příjmů se účtuje výše daně splatné za uzavřený hospodářský rok a také odložená daň, která odráží rozdíly mezi účetním a daňovým pohledem na hospodářskou činnost. Vyčíslení daňové povinnosti podnikatelského subjektu je činnost, která je ovlivněna kromě objektivních faktorů i subjektivními faktory (např. poskytnuté dary, ztráty minulých let, investiční pobídky apod.). Výše daně mezi srovnatelnými podnikatelskými subjekty se může výrazně lišit právě vlivem subjektivních faktorů.

Náklady na daně z příjmů nejsou účelně vynaloženými náklady.

5 Dokladování ekonomicky oprávněných nákladů

Regulovaný subjekt je povinen řádně doložit ekonomicky oprávněné náklady, které zahrnul do ceny za přenos elektřiny, přepravu plynu, distribuci plynu, elektřiny a služby operátora trhu. Náležitosti účetního dokladu jsou stanoveny zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů. Účetní doklady musí být správné, úplné, průkazné, srozumitelné a v českém jazyce. Za účelem kontroly ekonomicky oprávněných nákladů je nutno podle charakteru hospodářské operace veškeré doklady a dokumentaci, které se k dané hospodářské vztahují. Především se bude jednat o následující doklady:

- schválenou objednávku,
- uzavřenou smlouvou,
- doklad o převzetí zboží nebo služeb,
- přijatou fakturu na realizaci nákupu zboží nebo služeb,
- v případě vyhlášení výběrového řízení – zadání výběrového řízení,
- zápis o průběhu a výsledku výběrového řízení,
- doložení ceny obvyklé v ostatních případech,
- doklady pro opravy a údržbu,
- jiné doklady,
- kalkulaci paušální částky.

Požadavky nepůjdou nad rámec zákonných předpisů a vnitropodnikových směrnic.

5.1 Schválená objednávka

Objednávka je písemný doklad, který slouží k objednání zboží nebo služeb. Na objednávce je nutno uvést adresu dodavatele, specifikaci předmětu objednávky a požadované množství. Objednávka musí být potvrzena dodavatelem s uvedením ceny za jednotlivě objednané zboží nebo jednotlivé služby. Objednávky budou kontrolovány jen v případě, že byly vydány na základě vnitřního předpisu regulovaného subjektu.

5.2 Uzavřená smlouva

Smlouva je ujednání dvou nebo více stran o jejich vzájemných právech a povinnostech. Náležitosti smlouvy upravuje občanský zákoník. Pro doložení ekonomicky oprávněných nákladů musí být smlouva uzavřena písemně. Podle charakteru smlouvy, musí být uvedeny všechny náležitosti dle občanského zákoníku, zejména specifikace předmětu plnění, množství, cena za jednotku, název dodavatele a odběratele, datum uzavření apod. V případě smlouvy uzavřené na paušální částku bude doložena kalkulace paušálu.

5.3 Doklad o převzetí zboží nebo služeb

Tímto dokladem se potvrzuje, že došlo k převzetí zboží nebo realizované služby. Dokladem může být potvrzený dodací list s vyčíslením množství a druhu dodaného zboží. V případě služeb se jedná o předávací protokol mezi dvěma stranami s výčtem realizovaných služeb a finančního plnění.

5.4 Přijatá faktura na realizaci dodání zboží nebo služeb

Přijatá faktura musí obsahovat následující náležitosti:

- adresa dodavatele a odběratele,
- předmět realizace,
- množství a cena za jednotku,
- sazba daně z přidané hodnoty,
- cena celkem,
- datum uskutečnění operace,
- datum vystavení faktury,
- datum splatnosti,
- podpis odpovědné osoby.

V případě faktury ve formě zjednodušeného daňového dokladu nebude požadováno udání jednotkové ceny množství, datumu uskutečnění operace a adresu odběratele.

5.5 Zadání výběrového řízení

Pokud je dodávka zboží nebo služeb realizována jako výsledek výběrového řízení dodavatele, je ke kontrole nutno předložit zadávací dokumentaci výběrového řízení, která musí splňovat podmínky zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, dále je nutno doložit způsob zveřejnění zadávacích podmínek, popřípadě seznam oslovených dodavatelů.

5.6 Zápis o průběhu a výsledku výběrového řízení

V případě, že dodávka zboží a služeb byla realizována na základě uskutečněného výběrového řízení, je nutno ke kontrole ekonomické oprávněnosti nákladů předložit zápis o výsledku výběrového řízení a výběru dodavatele. Pokud není vybrána nabídka s nejnižší cenou, je nutno zdůvodnit, proč byla vybrána nabídka s vyšší cenou.

5.7 Doložení ceny obvyklé

V případě, že nákup zboží nebo služeb ve velkém rozsahu byl realizován bez výběrového řízení, bude cena nákupu předmětem kontroly z hlediska výše ceny. Cena obvyklá může být dokladována písemnými cenovými nabídkami firem, srovnáním nabídek na internetu apod.

5.8 Doklady pro opravu a údržbu

Náklady na opravy a údržbu stavebního charakteru v celkové hodnotě vyšší než 500.000,-Kč je nutno, kromě výše uvedených dokladů o realizace, dokladovat:

- případnou projektovou dokumentací,
- případné revizní nebo havarijní zprávy,
- technicko - ekonomickým zadáním opravy, včetně rozpočtu
- soupisem celkových nákladů vynaložených na opravu,
- doklady o průběhu prací.

Tyto doklady je nutno předložit také při kontrole investičních akcí v hodnotě nad 500.000,-Kč spolu s:

- případnou studii proveditelnosti,
- případným stavebním povolením,
- případným kolaudačním rozhodnutím.

5.9 Jiné doklady

Jiným dokladem účelně vynaložených nákladů se rozumí paragon, výdajový pokladní doklad, kniha jízd, cestovní příkaz, odpisový plán, mzdové listy, bankovní výpisy, výpisy z katastru nemovitostí apod.

5.10 Paušální náhrady

V případě, že jsou náklady na licencovanou činnost podléhající regulaci cen účtovány měsíčně paušální částkou, musí být tato částka dokladována:

- uzavřenou smlouvou s přehledem činnosti, které budou vykonávány,
- kalkulací paušálu,
- kalkulace bude provedena k jednotlivým činnostem vyplývajících z uzavřené smlouvy,
- měsíčním případně čtvrtletním přehledem činnosti realizovaných v rámci paušálu,
- protokolem o převzetí realizovaných činností.

Ke všem smlouvám o poskytování služeb mezi společnostmi ve skupině (smlouvy se spřízněnými subjekty), bude v případě požadavku ERÚ, předloženo porovnání kalkulace nákladů podle uzavřené smlouvy a kalkulace nákladů, které by vznikly při zajištění služeb vlastními zaměstnanci.

6 Závěr

Při posuzování ekonomické oprávněnosti nákladů bude ERÚ přihlížet k následujícím všeobecně platným principům:

- zlepšení efektivity dosažené držiteli licencí musí být sdíleno s uživateli soustavy,
- vynaložené náklady by neměly obsahovat předfinancování, avšak měly by zprostředkovat dlouhodobé rozvojové cíle,
- vynaložené náklady musí stimulovat zvýšení úrovně poskytované služby.

Účelné, přiměřené, hospodárné a transparentně prokázané náklady přispějí ke zvýšení důvěry konečných spotřebitelů ve stabilní, konzistentní, a antidiskriminační systém poplatků.

V případě, že regulovaný subjekt dostatečně neprokáže své náklady, dle výše uvedené metodiky, budou výsledné náklady poníženy případně vyloučeny z ekonomicky oprávněných nákladů.

ERÚ v případě kontroly báze regulovaných nákladů bude postupovat v souladu s touto metodikou. Zároveň Úřad předesílá, že v průběhu IV. regulačního období může dojít k doplnění, rozšíření nebo upřesnění seznamu „ ekonomicky oprávněných nákladů“ o další položky – tyto další položky by byly zohledněny od následujícího regulačního období.

- Příloha č. 1** Přehled nákladů, které nejsou ekonomicky oprávněnými náklady vynaloženými pro zajištění bezpečného, spolehlivého a efektivního výkonu licencované činnosti
- Příloha č. 2** Přehled ekonomicky oprávněných nákladů.

Ekonomicky oprávněnými náklady nejsou:

- náklady na denní tisk a časopisy, které nejsou svým odborným zaměřením určeny pro regulovaný subjekt,
- nákup nápojů a náplní do kávovarů, nápojových automatů apod., pokud nesplňují podmínky pro poskytování ochranných nápojů podle Nařízení vlády č. 361/2007 Sb., ve znění pozdějších předpisů,
- náklady spojené s vydáváním vlastního časopisu regulovaného subjektu,
- náklady na pohonné hmoty pro soukromé účely,
- náklady na ztráty a vlastní technologickou spotřebu převyšující limit povolený ERÚ v oblasti plynárenství,
- náklady na opravu a údržbu dlouhodobého hmotného majetku, který neslouží k licencované činnosti, podléhající regulaci cen,
- stravné při tuzemských pracovních cestách nad výši, která je určena každoročně vyhláškou Ministerstva práce a sociálních věcí,
- stravné a kapesné při zahraničních pracovních cestách nad výši, která je každoročně určena vyhláškou Ministerstva financí,
- náklady na ubytování v průběhu služebních cest ve výši nad 2.500,- Kč za osobu a den v tuzemsku a nad výši 250 EUR na osobu a den v zahraničí,
- hodnota letenek nad hodnotu v ekonomické třídě,
- náklady na reprezentaci,
- náklady na finanční leasing,
- náklady na jazykové kurzy pro zaměstnance, kteří prokazatelně nezastupují regulované subjekty v mezinárodních institucích a prokazatelně pravidelně nekomunikují se zahraničními obchodními partnery,
- náklady na studium na středních školách, vysokých školách a manažerská studia,
- odstupné vyplacené nad rámec zákoníku práce,
- odstupné vyplacené na základě konkurenční doložky nad výši součinu počtu měsíců zákazu konkurence a průměrné měsíční mzdy zaměstnance,
- náklady na veškeré benefity, poskytované zaměstnancům regulovaného subjektu jako např. příspěvky na penzijní připojištění, stavební spoření, dovolenou, odměny při životním jubileu apod.,
- zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku,
- náklady na prodej materiálu,
- náklady na pojištění odpovědnosti členů statutárních orgánů,
- smluvní pokuty, pokuty a penále,
- náklady na poskytnuté dary,

- manka a škody způsobené vlastními zaměstnanci, které nespádají pod ustanovení §25 a §59 energetického zákona,
- náklady na neoprávněný odběr plynu v oblasti plynárenství,
- náklady na tvorbu účetních a daňových opravných položek k pohledávkám,
- náklady na tvorbu účetních a daňových rezerv,
- náklady na tvorbu a rozpouštění účetních opravných položek k ostatním aktivům,
- finanční náklady s výjimkou nákladů a poplatků za vedení bankovního účtu,
- mimořádné náklady,
- daň z příjmu.

Ekonomicky oprávněné náklady jsou:

- náklady na kancelářský materiál a odbornou literaturu, související s licencovanou činností podléhající regulaci cen,
- náklady na drobné reklamní předměty v hodnotě do 500,- Kč bez DPH, které nepodléhají spotřební dani,
- náklady na hygienické potřeby,
- náklady na nákup ochranných pomůcek podle předpisů BOZP,
- náklady na pořízení drobného hmotného majetku,
- náklady na nákup pohonných hmot pro potřeby služebních jízd,
- náklady na spotřebu elektrické energie,
- náklady na spotřebu vody,
- náklady na spotřebu tepla,
- náklady na vlastní spotřebu zemního plynu,
- náklady na materiál na opravy a údržbu,
- náklady na nákup měřidel (plynoměry a elektroměry),
- náklady na krytí ztrát a vlastní technologickou spotřebu ve výši povolené ERÚ v oblasti plynárenství.,
- náklady na opravu a údržbu v prokázané výši,
- nákup pohonných hmot v prokázané výši,
- nákup vlakových a autobusových jízdenek a jízdenek na místní hromadnou dopravu,
- vedlejší cestovní náklady jako jsou parkovné a dálniční poplatky,
- náklady na poštovné, telefon, rozhlas a televizi,
- náklady na vodné a stočné,
- náklady na odvoz odpadu,
- náklady na ostrahu,
- náklady na úklid,
- náklady na odečty měřidel,
- náklady spojené s vystavením faktur,
- náklady na nájemné nemovitých věcí do výše ceny obvyklé v místě nájmu (obvyklá cena se zjistí porovnáním cen na reálním trhu v dané lokalitě),
- náklady na nájemné movitých věcí do výše ceny obvyklé,
- náklady na nájemné plynárenských zařízení dle přílohy č. 4 vyhlášky č. 195/2014 Sb., o způsobu regulace cen a postupech pro regulaci cen v plynárenství,

- náklady na školení, která jsou stanovena zákonnými předpisy a školení, která jsou nezbytná pro vykonávání licencované činnosti. Součástí nákladů na školení není doprovodný program, který nesouvisí s licencovanou činností,
- náklady na reklamu dle § 25 odst.11 písm. h a § 59 odst. 8 písm. y) zákona č. 458/2000 Sb.,
- náklady na členství v odborných komorách, organizacích a společnostech, které je povinné ze zákona,
- náklady na služby auditora a daňového poradce,
- náklady na nákup drobného nehmotného majetku,
- náklady na služby informačního systému,
- náklady na konzultační a poradenské služby, které jsou v rámci licencované činnosti podléhající regulaci cen nezbytné a nelze je zajistit vlastními zaměstnanci,
- náklady na právní služby, které nelze zajistit vlastními zaměstnanci,
- náklady spojené s odhalováním neoprávněného odběru plynu a elektřiny,
- mzdové náklady až do výše průměrné mzdy, vykazované regulovaným subjektem za rok 2012 a 2013, přepočtené na počet zaměstnanců,
- náklady na odměny členů statutárních orgánů,
- odvody zákonného sociálního a zdravotního pojištění ze mzdových nákladů, v povolené výši,
- zákonné pojištění pro případ úrazu nebo úmrtí zaměstnance,
- náklady vynaložené na stravování zaměstnanců do výše 55% příspěvku. Výše příspěvku na jednu stravenku nesmí překročit výši 70% stravného při tuzemských pracovních cestách, které je každoročně určeno příslušnou vyhláškou Ministerstva práce a sociálních věcí,
- náklady na provoz vlastního stravovacího zařízení s výjimkou ceny potravin,
- silniční daň, daň z nemovité věci, spotřební daň, daň z převodu nemovitosti,
- správní poplatky, kolky, dálniční známky, soudní poplatky, poplatky za ověřování,
- náklady na věcná břemena, ve výši obvyklé pro konkrétní lokalitu,
- náklady na pojistné majetku a odpovědnosti, související s licencovanou činností podléhající regulaci,
- odpis pohledávek,
- škody, které byly způsobeny neznámým pachatelem (na základě šetření policie), snížené o případné pojistné plnění,
- škody z provozní činnosti dle ustanovení § 25 a § 59 energetického zákona, snížené o případné pojistné plnění,
- jiné provozní náklady související s licencovanou činností podléhající regulaci,
- náklady za vedení bankovního účtu,
- bankovní poplatky za platby související s regulovanou činností.